

Ukraiński system oświaty - informacje MEiN dla dyrektorów i nauczycieli

2022-03-29

Do przedszkoli i szkół w Polsce przyjmowane są licznie dzieci i młodzież z Ukrainy. Aby optymalnie zorganizować dalsze ich kształcenie w kraju, Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało pismo do kuratorów, dyrektorów szkół, nauczycieli i przedstawicieli jednostek samorządu. Są w nim zawarte podstawowe informacje na temat szkolnictwa w Ukrainie.

Treść pisma Przemysława Czarnka, Ministra Edukacji i Nauki jest dostępna poniżej:

Szanowni Państwo Kuratorzy,

Szanowni Państwo Dyrektorzy,

Szanowni Państwo Nauczyciele,

Szanowni Państwo, Przedstawiciele Jednostek Samorządu

w związku z agresją Rosji na Ukrainę i napływem do Polski uchodźców z terytorium państwa ukraińskiego, do przedszkoli i szkół w Polsce przyjmowane są licznie dzieci i młodzież z Ukrainy. Aby optymalnie zorganizować dalsze ich kształcenie w naszym kraju, przydatna jest wiedza o ukraińskim systemie oświaty.

W związku z powyższym, przedstawiam poniżej podstawowe informacje na temat szkolnictwa w Ukrainie.

Obowiązek pobierania nauki w Ukrainie rozpoczyna się w wieku 6 lat.

Obecnie, po reformie edukacji wprowadzonej w 2017 r. edukacja szkolna jest stopniowo wydłużana z 11 do 12 lat i jest realizowana na 3 poziomach:

- szkoła podstawowa, 4 lata (od 2018 r.)
- szkoła średnia niższa, 5 lat (od 2022 r.)
- szkoła średnia wyższa (pełne wykształcenie średnie), obecnie 2 lata (3 lata od 2027 r.).

Szczegółowy schemat systemu edukacji Ukrainy, wraz z opisem, znajduje się na stronie internetowej <http://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system>.

Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe jest świadectwo uzyskania pełnego wykształcenia średniego (свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти). Od 2006 r. w uczelniach podległych Ministerstwu Oświaty i Nauki Ukrainy przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o wyniki Niezależnej Oceny Zewnętrznej (ZNO).

ZNO jest ustandaryzowanym testem, obowiązkowym dla wszystkich absolwentów szkół średnich pragnących ubiegać się o przyjęcie do szkół wyższych na Ukrainie. Przeprowadzany jest przez Ukraińskie Centrum Oceny Jakości Kształcenia z takich przedmiotów, jak: język i literatura ukraińska, historia Ukrainy, matematyka, biologia, chemia, fizyka, geografia, język angielski, niemiecki, francuski, hiszpański i rosyjski.

Test z języka ukraińskiego i literatury jest obowiązkowy dla wszystkich zdających. Zdawanie testów z innych przedmiotów jest uzależnione od kierunku studiów, na jaki dana osoba pragnie się przyjąć. Zdający ma możliwość wyboru nie więcej niż czterech przedmiotów dodatkowych. W procedurze przyjęcia na studia każda uczelnia może określić własny system punktacji oraz minimalny próg kwalifikacyjny, na który składać się mogą: wyniki ZNO, oceny uzyskane na świadectwie szkoły średniej oraz wyniki innych testów i osiągnięć aplikującego.

Osoba zamieszkała w obwodzie ma pierwszeństwo przy rekrutacji do szkoły obwodowej (rejonizacja). Zgodnie z ustawą o pełnym średnim ogólnokształcącym wykształceniu, wprowadzono możliwość odstępiania od wyznaczania obwodu dla szkół, których działalność edukacyjną określają międzynarodowe umowy Ukrainy.

Językiem nauczania jest język ukraiński. Ustawa o pełnym średnim ogólnokształcącym wykształceniu ustanawia minimalny wymiar czasu nauczania w języku państwowym w przypadku uczniów mniejszości narodowej:

1. w 4-letniej szkole podstawowej – 20%,
2. w 5-letniej szkole średniej I stopnia – stopniowy wzrost do 40% w kl. 9,
3. w 3-letniej szkole średniej II stopnia – 60%.

Przekazuję w załączeniu programy nauczania dla trzech kolejnych etapów edukacyjnych: klasy 1-4, 5-9 i 10-11.

Jednocześnie, należy zauważyć, że dzieci i uczniowie, będący obywatelami Ukrainy, przybyłe po 24 lutego 2022 r., którzy uczą się w szkole lub przedszkolu działającym w systemie państwa ukraińskiego w formule kształcenia na odległość (nauka zdalna), nie podlegają obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki w rozumieniu prawa polskiego (§ 15 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy). Rodzic lub inna osoba sprawująca opiekę na dzieckiem lub uczniem składa w tym przedmiocie oświadczenie do gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu dziecka lub ucznia.

Szkoły w Ukrainie pracują w trybie zdalnym, a na stronie internetowej Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy oraz Instytutu Modernizacji Treści Edukacyjnych dostępne są cyfrowe wersje (pliki PDF) podręczników do wszystkich klas (1-9) oraz inne materiały dydaktyczne, w tym słowniki (również ukraińsko-polski). Linki:

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>

<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>

**Magiczny
Kraków**

<https://lib.imzo.gov.ua/dvomovn-slovniki/ukransko-polskiy-ta-polsko-ukranskiy-slovník-dlya-zakladv-zagalno-seredno-osviti-z-navchannyam-polskoyu-movoyu--bobkova-os-bogomolova-n-gsem-ov-gritsenko-lg-nedashkvska-av-pankratova--prokopishin-lv-remekh-to-slpchuk-yu-/>

Ambasada Ukrainy w Warszawie udostępnia rodzicom i dzieciom z Ukrainy następujące linki do informacji Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy w sprawie edukacji:

- Szkoły na odległość i platformy edukacyjne, które zapewniają bezpłatny dostęp dla uczniów z Ukrainy:
<https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-shkoli-ta-navchalni-platformi-nadayut-bezkoshtovnij-dostup-dlya-zdobuvachiv-osviti>
- Zdalne platformy do nauki, samorozwoju i otrzymania pomocy oraz zweryfikowanych informacji:
<https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platformi-dlya-navchannya-samorozvitku-ta-otrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi>

Strona ukraińska zachęca także obywateli ukraińskich do korzystania z oferty Międzynarodowej Szkoły Ukraińskiej: <https://uis.org.ua>.

Jednocześnie zapraszamy Państwa Kuratorów, Dyrektorów, Nauczycieli i Samorządy do uczestnictwa w szkoleniach dotyczących pracy z uczniem przybyłym z Ukrainy organizowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki